

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2024-23

Datum: 27 februari 2024
Van collegelid: W.I. Meijer
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Ruimtelijke Economische Bouwsteen Regio Zwolle 2040

Inleiding

Provincies Drenthe, Overijssel, Flevoland en Gelderland en Regio Zwolle hebben op 13 april 2023 gezamenlijk opdracht gegeven voor het uitwerken van een Ruimtelijk Economische Bouwsteen 2040 voor de regio Zwolle (hierna te noemen REB2040). De aanleiding voor het opstellen van een REB2040 komt vanuit een aantal lopende trajecten:

- Om uitvoering te geven aan de provinciale afspraken in het kader van GRIP;
- Om kwalitatieve invulling te geven aan de regionale programmeringsafspraken;
- Om zoekgebieden voor grootschalige clusters aan te kunnen wijzen zoals gevraagd vanuit de NOVI/NOVEX;
- Voor nadere inkleuring van werklocaties binnen de verstedelijkingsstrategie regio Zwolle;
- En als input voor de provinciale en gemeentelijke Omgevingsvisies.

De REB2040 is daarmee geen op zichzelf staande visie, maar dient met name als economische inbreng voor de ruimtelijke afwegingen die plaatsvinden in de bestaande en toekomstige trajecten en processen. Het onderzoek richt zich nu op ruimte bieden voor grootschalige bedrijfsvestigingen (>3 ha) en de doorontwikkeling van innovatiemilieus. In feite is het onderzoek een economische regionale bouwsteen ten behoeve van het NOVEX-programma. Het maken van gezamenlijke keuzes maakt ook dat we een veel beter gesprek kunnen hebben met het Rijk (en Europa) over hun brede inzet op bijv. verbetering infrastructureel netwerk.

Het concept REB2040 is besproken tijdens het regionaal portefeuillehouder overleg Economie Regio Zwolle van 1 februari jl. Daarbij is afgesproken de dialoog te willen vervolgen en de colleges, economic boards, ontwikkelmaatschappijen en het Rijk over dit voornemen te informeren. Gemaakte opmerkingen van wethouders worden nog verwerkt in een volgende versie van de rapportage. Bijgaand ontvangt u conceptrapportage Ruimtelijke Economische Bouwsteen Regio Zwolle 2040, versie 22 januari 2024 (bijlage 1) en de presentatie van bureau Buck over het REB2040 tijdens een eerder gehouden bestuurlijke bijeenkomst d.d. 10 januari 2024 (bijlage 2) ter kennisname.

Kernboodschap

Faciliteren van grootschalige bedrijvigheid

Het eerste advies is om grootschalige bedrijvigheid te faciliteren gericht op:

- Doorgroei bestaande bedrijven ten behoeve van de veranderopgave
- Nieuwe ontwikkeling binnen de sterke clusters en kennislocaties.

De nut en noodzaak voor het faciliteren van grootschaligheid is vooral gelegen in het faciliteren van de lokaal en regionaal zittende bedrijvigheid. Het is noodzakelijk om kwalitatieve economische groei en ontwikkeling mogelijk te maken. Transitie zoals circulariteit, energie en digitalisering vragen extra ruimte de komende jaren. Naast nieuwe terreinen is er ook 'schuifruimte' nodig voor het bestaande bedrijfsleven in de regio. Het is nadrukkelijk niet een afweging die vestiging van bovenregionale (zeer) grootschalige bedrijvigheid mogelijk maakt, afkomstig uit bijvoorbeeld buurprovincies. Dat kan natuurlijk wel, indien deze bedrijven de lokaal/ regionale ruimtelijk economische profielen kwalitatief versterken.

Dit vraagt om een langjarige gezamenlijke aanpak waarin we zoekgebieden verkennen voor;

- Grootschalige natte kavels voor circulaire economie bij Port of Zwolle-locaties;
- Strategische bundeling grootschalige kavels op logistieke (nationale) corridors A28 en A6;
- Ontwikkeling van regionale terreinen mét ruimte voor grootschalige kavels op o.a. as A37 (rondom Meppel en Hoogeveen) en in Overijssel.

Investeren in innovatie-omgevingen/Hubs

Het tweede advies is om te investeren in innovatie-omgevingen/hubs door:

- De kennislocaties binnen sterke clusters te koesteren en bedrijvigheid (groot en start-ups) daarbinnen te faciliteren, zoals Astron, circulaire economie (NICE – Meppel, DCPV), tech-bedrijven in Dutch Tech Zone of rondom MITC, maritiem met Port of Zwolle en Port of Urk, maakindustrie (Zwolle, Hardenberg, Noordoostpolder) en agrofood (Dronten, Raalte).
- Te werken met een meerjarige aanpak van innovatiethema's, mede gericht op het leggen van goede verbindingen tussen en buiten de regio

REB2040 start van een regionale dialoog

De REB2040 vormt de start van een regionale dialoog om het economische belang in te brengen en te betrekken bij de brede ruimtelijke afwegingen. Het kan ook betrokken worden bij lokale en provinciale omgevingsvisies. Dit vraagt om wisselwerking tussen het RO en economie domein: ambtelijk-bestuurlijk en lokaal-regionaal-nationaal.

Aanbevelingen

Het leidt tot aanbevelingen om in gezamenlijkheid (Rijk, provincies én gemeenten) de opgave verder te verkennen en verdiepen.

1. Verkenning haalbaarheid en inpasbaarheid grootschalige locaties; 'wat kan'
2. Opstellen Ruimtebalans Circulaire Economie
3. Uitvoeren verkenning (uitbreidings-)ruimte in de havens.
4. Opstellen verdiepend beeld behoefte bestaande innovatieve bedrijven
5. Versterken van de bestaande innovatienetwerken
6. Gedeeld belang bij de 'kernstad' Zwolle als kennismagneet

Opname gebied Kop van de Veluwe in het REB2040

In het REB2040 wordt de Kop van de Veluwe gezien als een deelgebied gekenmerkt als gebied voor de 'maakindustrie'. Bij de behoeftebeoordeling blijkt dat een groot deel van de vraag 'grootschalige vraag' is. Voor de Kop van de Veluwe is dat geraamd op 45%. Daarbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat er in de betreffende behoeftebeoordelingen geen eenduidige definitie is opgenomen en gehanteerd over wat er onder grootschalige bedrijvigheid wordt verstaan. Het beeld sluit dus niet 1-op-1 aan bij de afbakening van bedrijvigheid met een kavelomvang >3 ha zoals in het voorliggende onderzoek grootschaligheid is afgebakend. Zie voor meer informatie over de behoeftebeoordeling pagina 25 in de rapportage.

De kop van de Veluwe is als zoekgebied opgenomen voor het type: regionale terreinen, aansluitend bij lokale identiteit, voor voldoende schuifruimte, met ook ruimte voor grootschalige ontwikkelingen met regionale meerwaarde. Zie hiervoor het kaartje in de presentatie, pagina 13 en 14.

Wat betreft het versterken van innovatie omgevingen wordt voor de Kop van de Veluwe het Techlab Elburg en Lagemaat Heerde genoemd (presentatie pagina 16).

Op dit moment loopt ook het proces rondom het opstellen van een nieuw Regionaal Programma Werklocatie (RPW) Kop van de Veluwe. Het RPW is straks leidend voor wat wij als gemeenten in de KvdV willen rondom werklocaties. Als dit afwijkt ten opzichte van het concept wat het REB2040 nu laat zien, dan zullen wij dat inbrengen bij het REB2040. Over het proces van het RPW Kop van de Veluwe wordt u te zijner tijd ook separaat geïnformeerd.

Proces

De stuurgroep REB2040 maakt - met medeneming van de input verkregen uit de overleggen en bijeenkomsten in februari - een afweging over de concrete vervolgstappen conform bijgaande planning (bijlage 3) en uitvoering van de aanbevelingen. Daarna volgt half maart-begin april het voorstel tot instemming door ons als college. Zie bijlage 3 voor planning. Wij zullen u hierover nader informeren als wij de stukken tot instemming hebben behandeld.

Bijlagen:

1. Conceptrapportage Ruimtelijk Economische Bouwsteen Regio Zwolle 2040 (REB2040) versie 22 januari 2024;
2. Presentatie REB2040 bestuurlijke bijeenkomst 10 januari 2024;
3. Planning vervolgstappen proces REB2040.